

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrning

SJ har valt att för 2010 utarbeta en Bolagsstyrningsrapport som är skild från förvaltningsberättelsen.

Bolagsstyrningsrapporten är utformad i enlighet med vad som krävs i Årsredovisningslagen samt i enlighet med reglerna i Svensk kod för bolagsstyrning.

Beskrivning av SJ (koncernen)

SJ AB är helägt av svenska staten och verkar under marknadsmässiga villkor och krav. Tågtrafiken i koncernen bedrivs främst inom moderbolaget SJ AB samt i dotterbolagen Stockholmståg och SJ Norrlandståg. I koncernen ingår dotterbolag och intressebolag som bedriver verksamheter med nära anknytning till SJs kärnverksamhet.

SJ är huvudsakligen verksam på marknaden för interregionala eller långväga resor. De dominerande kundgrupperna är privat-, affärs- och pendelresenärer. På den långväga resemarknaden konkurrerar tåget med bil, flyg och buss.

Divisionerna Trafik och Service, Försäljning och Fordon har inom SJ AB det operativa ansvaret för verksamheten. Division Trafik och Service inom SJ AB utför trafikuppdraget med hjälp av cirka 2 300 ombordanställda och lokförare med flera. I division Försäljning, med cirka 600 årsanställda, ingår såväl resebutiker som företagsförsäljning. Divisionen ansvarar också för externa återförsäljare såsom resebyråer.

Verksamheten inom division Fordon, med cirka 300 årsanställda, omfattar allt från anskaffning och underhåll av fordon till depåproduktion.

SJ ABs största dotterbolag Stockholmståg KB har cirka 600 årsanställda, varav de flesta arbetar som tågvärd eller förare. Därutöver har dotterbolagen SJ Norrlandståg AB cirka 200 årsanställda och SJ Service Academy AB cirka 50 årsanställda.

BOLAGSSTYRNING

SJs tillämpning

Utöver de regler som följer av lag eller annan författning tillämpar bolaget Svensk kod för bolagsstyrning (Koden).

De upplysningspunkter som finns i Årsredovisningslagen avseende aktieinnehav och rösträttsbegränsningar är inte relevanta för SJ som statligt helägt bolag. Beträffande upplysning avseende reglering i bolagsordningen avseende tillsättning och entledigande av styrelseledamöter hänvisas till reglering genom statens ägarpolicy. Statens ägarpolicy finns publicerad i Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande.

Ingen särskild reglering finns i bolagsordningen om ändring av bolagsordningen respektive bemyndigande till styrelsen avseende utgivande av nya aktier eller förvärv av egna aktier.

De principer som regeringen tillämpar i sin ägarpolicy över-

ensstämmer i stor utsträckning med reglerna i Koden. Ägarens riktlinjer innebär dock att kodregler som berör beredningen av beslut om tillsättning av styrelseledamöter och revisorer ersätts av en särskild nomineringsprocess för de statligt helägda företagen. Det främsta skälet för avvikelserna mot Koden är att dessa företag endast har en ägare medan Koden huvudsakligen riktas mot noterade företag med ett spritt ägande. Bolaget avviker också beträffande reglering avseende styrelseledamöters oberoende i förhållande till bolaget. Därtill finns avvikelser avseende val av ordförande och beträffande möjligheten för verkställande direktören att ingå i styrelsen.

Bolaget tillämpar koden med följande avvikelser

SJs styrelse har beslutat att ersätta kodreglerna om valberedning under kodregel 2, Val och arvodering av styrelse och revisor, med ägarens nomineringsprocess.

Enligt Kodens regel 4.5 ska minst två styrelseledamöter vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Skälet till regeln om oberoende är i all huvudsak att skydda minoritetsaktieägare. I statligt helägda bolag saknas dessa skäl för att redovisa ett oberoende gentemot staten. Mot bakgrund av ovanstående redovisar SJ inte sådana uppgifter.

Styrelsens ordförande väljs av bolagsstämman. Styrelseordförandes särskilda roll behandlas i kodregel 6.1. Enligt statens ägarpolicy ska om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ny ordförande snarast väljas på en extra bolagsstämma. Detta är ett avsteg från Koden som anger att styrelsen kan utse ordföranden inom styrelsen.

En av styrelsens viktigaste uppgifter är att utse och entlediga verkställande direktören. Enligt Koden kan verkställande direktören ingå i styrelsen men får inte vara dess ordförande. Enligt ägaren är det viktigt att särskilja styrelsens och verkställande direktörens roller och därför ska inte verkställande direktören vara ledamot i styrelsen.

Ansvar för bolagsstyrning inom SJ

I syfte att kunna tillgodose intressenternas behov och upprätthålla omgivningens förtroende är det elementärt för SJ att ha en effektiv bolagsstyrning. Därför lägger SJ stor vikt vid att ha en tydlig ansvarsfördelning inom organisationen och vidareutvecklar ständigt strukturerna för beslutsfattande och beslutsinstanser.

Ägar- och bolagsstyrning sker inom SJ utifrån aktiebolagslagen (ABL), Svensk Kod för bolagsstyrning och Statens ägarpolicy. Även andra relevanta regler och rekommendationer påverkar SJs ledning och kontroll, liksom interna dokument såsom bolagsordning, styrelsens arbetsordning samt instruktion för VD.

För ytterligare information om bolagsstyrning hänvisas till SJs hemsida www.sj.se – Om SJ.

KONTROLLMILJÖ

Ägaren

SJ AB ägs till 100 procent av svenska staten och har förvaltats av Näringsdepartementet (numera av Finansdepartementet). Regeringen har värdeskapande som övergripande mål. Huvuddelen av de statligt ägda bolagen verkar på fullt konkurrensutsatta marknader där staten som ägare aktivt driver värdeskapande åtgärder, såsom exempelvis olika strukturåtgärder. Målet att skapa värde medför krav på långsiktighet, effektivitet, lönsamhet, utvecklingsförmåga samt ett miljömässigt och socialt ansvarstagande på motsvarande sätt som för andra företag som driver kommersiell verksamhet.

Ägarens mål

Ägarens finansiella mål är en soliditet på minst 30 procent och en avkastning på eget kapital uppgående till 10 procent efter skatt över en konjunkturcykel. SJs utdelningspolicy är att ordinarie utdelning ska uppgå till en tredjedel av årets vinst under förutsättning att soliditetsmålet uppnås efter utdelningen.

Policies

Det är styrelsens och ledningens ansvar att de företag där sta-

ten har ägarintressen sköts föredömligt inom de ramar lagstiftningen ger och i enlighet med ägarnas långsiktiga intressen. I frågor som rör ekonomi, miljö, medarbetare, mångfald och social hållbarhet har alla företag ett stort ansvar, inte minst företag med statligt ägande. Regeringen har därför uttryckt att styrelserna aktivt bör följa och rapportera om företagens insatser i dessa frågor.

Inom SJ finns övergripande policies såsom etikpolicy, miljöpolicy, jämställdhetspolicy, hållbarhetspolicy samt policies inom områdena anställnings- och arbetsvillkor.

Etikpolicy

SJs etikpolicy reglerar SJs agerande avseende affärsetik, miljö och relation till anställd.

SJ ska sträva mot att uppfattas som ett modernt, lönsamt och kundnära reseföretag. Vi bedriver vår verksamhet på affärsmässiga grunder. För att lyckas följer vi de lagar, förordningar, avtal och vedertagna normer som gäller på de marknader där vi är verksamma.

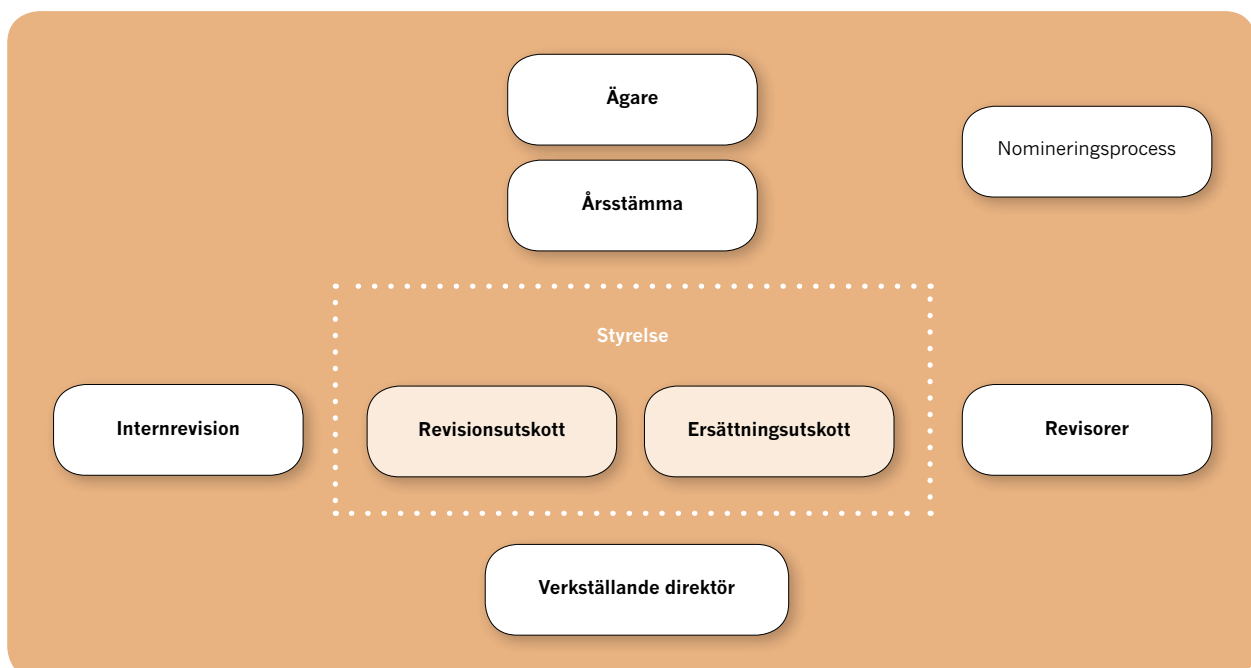
SJs viktigaste uppgift är att uthålligt upprätthålla en god ekonomi och en sund och framgångsrik verksamhet. Detta ansvar har SJ gentemot ägare och medarbetare såväl som mot samarbetspartners och intressenter.

Miljöpolicy

Miljöpolicyen är en integrerad del i SJs affärsidé, vision och värderingar. Miljöpolicyen ska utgöra vägledning i SJs miljöarbete.

Miljöhänsyn ska genomsyra hela SJ-koncernens verksamhet. Miljöarbetet ska vara branschledande och våra produkter och tjänster ska ses som det mest miljöanpassade resealternativet. Ett aktivt och målinriktat miljöarbete är en förutsättning för god lönsamhet.

Förbättringsarbetet bedrivs utifrån uppställda miljömål med

fokus på följande miljöområden: energieffektivitet i tågdriften, utsläpp till luft från tågdrift, inköp av varor och tjänster, källsortering och resurshushållning samt utbildning och information.

Miljöarbetet ska präglas av öppenhet och trovärdighet mot medarbetare, kunder, samhälle och media. Vi ska föra en aktiv dialog med våra kunder och ställa krav på samarbetspartners och leverantörer.

Jämställdhetspolicy

Jämställdhet inom SJ innebär att alla medarbetare ska behandlas och accepteras för den individ han eller hon är, oavsett kön. Genom jämställdhet blir SJ ett attraktivt företag för såväl medarbetare som kunder och befäster sin naturliga plats i ett jämställt samhälle.

Policyn ska säkerställa att män och kvinnor inom SJ har lika rättigheter och möjligheter i fråga om arbete, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.

Policyn ska vara ett verktyg för att motverka och förebygga diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling på grund av kön.

Policy avseende etnisk mångfald

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp av personer med ett nationellt eller etniskt ursprung, ras eller hudfärg.

Etnisk mångfald inom SJ innebär att medarbetarnas olika erfarenheter tas tillvara och att alla uppskattas för den person han eller hon är oavsett etnisk tillhörighet.

Genom etnisk mångfald blir SJ ett attraktivt företag för såväl medarbetare som kunder och befäster sin naturliga plats i ett mångkulturellt samhälle.

Kvalitetspolicy

Kvalitetspolicyn utgår från SJs affärsidé, vision och värderingar och ger vägledning i SJs kvalitetsarbete. Målet för kvalitetsarbetet är nöjda kunder. Det förutsätter att alla delar av verksamheten:

- är lyhörda för kundernas krav och förväntningar
- tar ansvar för att leverera rätt kvalitet
- har rätt kompetens och bra arbetsförhållanden
- utvecklar och ständigt förbättrar processer och medarbetare mot tydliga mål
- regelbundet följer upp kundtillfredsställelse
- har förmåga och vilja att snabbt förändras utifrån nya krav och förväntningar.

SJ ska välja leverantörer och partners som förstår, respekterar och har förmåga att leverera rätt kvalitet. Grundtanken är att långsiktig framgång helt och hållet beror på förmågan att skapa värden för kunderna.

SJs hållbarhetspolicy – Ansvarsfull konkurrens

I december 2008 fattade SJs styrelse beslut om en hållbarhetspolicy, som en konsekvens av ett strategiskt förändringsarbete under hösten 2008. Den nya policyn är anpassad till de utmaningar som SJ nu ställs inför. Arbetet är dessutom gjort mot bakgrund av de riktlinjer om extern rapportering

som regeringen fattade beslut om i november 2007.

SJ definierar strategisk ansvarsfull konkurrens som förmågan att hantera SJs påverkan på omvärlden på ett sätt som långsiktigt motsvarar och ligger i linje med SJs intressenters förväntningar – vad avser såväl miljöområdet som de sociala och finansiella områdena – såsom dessa kan identifieras i aktiva dialoger och relationer.

Internrevision

Internrevisionens arbete bedrivs i enlighet med IIAs revisionsstandards. Årligen fastställs internrevisionens revisionsplan av styrelsen. Fokusområden under året för revisionsarbetet har varit regelefterlevnad, styr- och kontrollsystem, avbrottsberedskap och projektassimilering. Internrevisionens arbetsplanering sker i samråd med de externa revisorerna. Inför varje revisionsuppdrag genomförs en riskanalys. Årligen genomförs cirka 15-20 revisioner. Internrevisionen granskar hela koncernens verksamhet.

Revisorer

Revisorernas uppgift är att oberoende granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt företagets årsredovisning och bokföring.

Regeringen förordar att styrelsen och revisorerna träffas minst en gång per år för att diskutera redovisningen, förvaltningen och riskhanteringen i företaget. Styrelsen ska minst en gång per år, utan närvaro av verkställande direktören eller annan person från bolagsledningen, träffa bolagets revisorer.

För räkenskapsår 2010 har styrelsen och revisorerna träffats en gång och diskuterat företagets bokslut, redovisning, förvaltning och riskhantering. Vid detta tillfälle har revisorer träffat styrelsen utan närvaro av ledningsgruppen. Dessutom har revisorerna fortlöpande kontakt och möten med styrelsens revisionsutskott.

Nomineringsprocess

Ansvaret för val av revisorer för företag med statligt ägande ligger hos ägaren. Det praktiska arbetet med upphandlingen hanteras av företagets revisionsutskott. Regeringskansliets ägarrepresentanter följer alla stegen i upphandlingsprocessen från upphandlingskriterier till urval och utvärdering. Det slutliga beslutet fattas av ägaren på årsstämman.

Tillsättning av revisorer

För det fall omval av revisorer övervägs utvärderas alltid revisorernas arbete.

I kallelse till årsstämma presenteras förslag till val av revisorer och information om förhållanden som kan vara av betydelse vid bedömning av föreslagna revisorers kompetens och oberoende. Informationen innefattar även omfattningen av föreslagna revisorers tjänster till bolaget utöver revision under de senaste åren samt, vid omval, vilket år revisorn valdes och hur länge revisorn innehaft uppdraget.

Föreslagna revisorer ska närvara på årsstämman för att kunna presentera sig och svara på frågor från ägaren.

Ersättning till revisorer

Arvode och kostnadsersättning till revisorerna utgår enligt löpanderäkning och redovisas i årsredovisningen, not 8.

Riskbedömning

En strukturerad riskbedömning möjliggör identifiering av de väsentliga risker som har betydelse för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen samt identifiering av var dessa risker återfinns.

Styrelsen arbetar systematiskt med riskbedömningar för att identifiera och vidta åtgärder avseende företagets riskområden. Riskbedömningarna koncentreras till de riskområden som förväntas kunna påverka resultat och finansiell ställning i väsentlig omfattning. Revisionsutskottet utvärderar, som beredning av styrelsens arbete, de riskbedömningar som gjorts inom SJ.

Sedan 2005 har SJs ledningsgrupp haft en etablerad process för riskbedömning. Processen innebär att företagsledningen kvartalsvis följer förändringarna i riskbedömningarna för att besluta om behov finns att vidta åtgärder eller om nya riskområden ska bedömas. Resultatet av riskbedömningarna kan innebära förändringar i erforderliga styrdokument. Dessutom genomför Business Control, på uppdrag av företagsledningen, analyser av risker och möjligheter i olika projekt samt av de operativa delarna av verksamheten.

SJ har analyserat poster i balans- och resultaträkningen för att dels identifiera risker som är väsentliga, dels kunna vidta åtgärder, som kan minimera risker relaterade till den finansiella rapporteringen.

Den nya riskhanteringsprocessen, som infördes under 2009, har under 2010 ytterligare förbättrats. Denna process engagerar nu alla dotterbolag, divisioner och staber, vilket medför en förankring och ett ökat medvetande i organisationen och även att risker samlas upp mer effektivt. Riskhanteringen syftar till att begränsa oönskade effekter, som kan komma att påverka företagets finansiella ställning, resultat eller marknadsposition. Kvartalsvis görs nu, med hjälp av ett webbaserat verktyg, en utökad riskidentifiering med stöd av ett hundratal personer inom SJ.

Kontrollaktiviteter

Företagets kontrollaktiviteter utformas för att systematiskt hantera väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen inklusive viktiga redovisningsfrågor som identifierats under riskbedömningen. Kontrollaktiviteterna syftar till att förebygga eller tidigt upptäcka fel i den finansiella rapporteringen och därigenom minimera konsekvenserna.

Stab Ekonomi ansvarar för analysen av det ekonomiska utfallet och sammanställningen av den finansiella rapporteringen.

Ett exempel på kontrollaktiviteter är Business Reviews, som administreras av Business Control. Vid dessa möten redovisar cheferna i ledningsgruppen sin verksamhet och planering för verkställande direktören och ekonomidirektören.

Information och kommunikation

Effektiva informations- och kommunikationsvägar möjliggör rapportering och återkoppling från verksamheten till styrelse

och bolagsledning. Det är viktigt att rätt personer innehar den information som krävs för att kunna förstå innebörden av givna interna policier och riktlinjer samt att förstå konsekvenserna vid avsteg.

SJ arbetar med att förbättra den interna informationen och att förtydliga beslutsvägarna, för att öka tillförlitligheten och effektiviteten i företagets finansiella rapportering. Inom företaget finns dokumenterade beslutsvägar, befogenheter och ansvarsområden redovisade på SJs intranät.

Inom SJ genomförs möten som möjliggör dialog mellan chefer och medarbetare. Stor tonvikt läggs vid regelbundna arbetsplatsträffar, där företagets övergripande frågor naturligt kopplas till den enskilde medarbetarens ansvarsområde. Vidare genomförs medarbetarenkäter som innebär möjlighet till återkoppling.

Uppföljning

Uppföljning sker löpande av efterlevnaden av interna policier, riktlinjer och manualer samt av ändamålsenlighet och funktionalitet i etablerade kontrollaktiviteter. Löpande görs även en utvärdering över hur den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är organiserad.

De externa revisorerna genomför årligen viss granskning av den interna kontrollen.

Internrevisionen följer den av styrelsen fastställda revisionsplanen. Internrevisionen rapporterar resultatet av sin revision till SJs styrelse efter beredning i Revisionsutskottet.

Bolagsstämmans funktion

Årsstämman utser, på förslag av ägaren, styrelse och fastställer resultaträkning och balansräkning samt väljer revisorer. På årsstämman presenterar styrelsen bland annat förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare samt årsredovisning för godkännande. Årsstämma ska hållas inom sex månader efter räkenskapsårets slut och kallelse ska gå ut till riksdagskansliet senast fyra och tidigast sex veckor före årsstämman. Vid behov kallar styrelsen till extra bolagsstämma. På samtliga bolagsstämmor ska styrelsens ordförande och så många av de övriga styrelseledamöterna närvara att styrelsen är beslutförför. Verkställande direktören ska också närvara.

Årsstämman 2010 hölls den 29 april i Stockholm. Den var öppen för allmänheten och närvarande erbjöds att ställa frågor till ledningen. Årsstämman fattade beslut om utdelning uppgående till MSEK 153. På årsstämman beslöts att för tiden intill slutet av nästa årsstämma omvälja till styrelseledamöter: Ulf Adelson, Björn Mikkelsen, Ingela Tuvegran, Eivor Andersson, Lars-Olof Gustavsson, Elisabet Salander Björklund och nyval av Caroline Sundewall. Det beslöts att suppleant inte skulle utses. Vidare beslöts att för tiden intill slutet av nästa årsstämma utse Ulf Adelson till ordförande i styrelsen.

Det anmäldes att arbetstagarorganisationerna hade utsett ledamöterna Erik Johannesson (SEKO), Stefan Zetterlund (SEKO, ersättare), Thomas Winäs (ST), Derrek Levin (ST, ersättare), Nils-Gunnar Nyholm (TJ) och Jan Sandgren (TJ, ersättare).

INTERNREVISIONENS TRE PARALLELLA INRIKTNINGAR

	Finansiell	Compliance	Operationell
Mål:	Oberoende granskningsfunktion med mål att självständigt granska SJ-koncernens interna styrning samt kontroll.	Bedöma efterlevnad av policies, riktlinjer, lagar och föreskrifter.	Utvärderar hantering av risker inom företaget och varnar för risker. Granskar den interna styrningen och kontrollen inom koncernens linjeorganisation.
Information i huvudsak för:	Styrelse och ledning.	Styrelse och ledning.	Styrelse och ledning.
Riktning på revisionen:	Mot föregående år.	Från idag och bakåt.	Från idag och framåt.
Revisionen baserad på:	De standards för Internrevision som har framtagits av IIA ¹⁾ .	SJs normer avseende policies och riktlinjer. Specifik lagstiftning och föreskrifter. Avseende kvalitets- och miljörevisionen utifrån ISO 19011.	Styrelsens och ledningens uppdrag, visioner och mål.
Revisionsexempel:	Internrevisionen inom SJ övervakar efterlevnad av god intern kontroll genom att granska, analysera och testa den interna kontrollen i enlighet med den av styrelsen fastställda revisionsplanen.	Internrevisionen granskar hur policies, riktlinjer eller lagar efterlevs.	Internrevisionen arbetar för att säkerställa effektiviteten i processer, informationssystem eller andra funktioner. Internrevisionen genomför även revision hos leverantör.

1) IIA är The Institute of Internal Auditors.

Anmäldes att det registrerade revisionsbolaget Ernst & Young AB vid årsstämman 2009 omvaldes för en period av tre år intill utgången av årsstämman 2011 med den auktoriserade revisorn Anders Wiger som huvudansvarig och att Anders Wiger meddelat att han kommer att lämna sin anställning vid Ernst & Young. Anders Wiger har efterträts av Lars Träff. Det anmäldes att Riksrevisionen utsett auktoriserade revisorn Per Redemo att vara revisor i bolaget till och med årsstämman 2013 och att som suppleant förordnats auktoriserade revisorn Björn Sande.

Ersättningen till styrelsens ordförande fastställdes till 260 000 (260 000) kronor per år och till styrelsens övriga ledamöter utgår ett arvode på 122 000 (122 000) kronor till envar ledamot. Ersättningen till ordföranden i styrelsens revisionsutskott fastställdes till 55 000 (55 000) kronor per år och för övriga ledamöter till 43 000 (43 000) kronor. Anmäldes att arvode inte utgår till styrelseledamot som tillika är anställd i Regeringskansliet. Anmäldes att arvode inte utgår till arbetstagarrepresentanter.

Styrelsens sammansättning

Bolagets styrelse ska, till den del den utses av bolagsstämman, bestå av lägst tre och högst åtta ledamöter utan suppleanter. Bolagsstämman ska utse styrelseordförande.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets förvaltning och skötsel. Vid utförandet av sina uppgifter agerar styrelsen som ett kollegialt organ med ett självständigt ansvar för bolagets förvaltning, organisation och ekonomiska situation.

I sitt beslutsfattande och handlande för bolaget ska styrelsen alltid främja bolagets intresse och se till dess bästa. Bolagets bästa kan generellt sammanfattas som en affärsmässig styrning som främjar bolagets utveckling genom att stärka marknadspositionen och därigenom öka förmögenhetsvärdet.

Styrelsen ska ha hög kompetens som är väl anpassad till bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar. För att komma ifråga för en styrelseplats fordras en hög allmän kompetens inom antingen löpande affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor eller andra relevanta områden. Därutöver krävs en stor integritet och förmåga att se till bolagets bästa. Sammansättningen av styrelsen ska också ske så att en balans uppnås avseende kompetens, bakgrund, ålder och kön.

Nomineringsprocess

Nomineringsprocessen avseende styrelseledamöter till de statligt ägda bolagen drivs och koordineras av enheten för statligt ägande inom Finansdepartementet. En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån styrelsernas sammansättning samt bolagens verksamhet och situation. Nomineringen och tillsättningen av nya ledamöter föregås av en löpande dialog mellan ansvarigt departement och styrelseordföranden.

Arbetet med att skapa en strukturerad och enhetlig nomineringsprocess syftar till att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser. Finansdepartementets förslag publiceras i god tid före årsstämma. Styrelseledamö-

ter utses för ett år i taget.

Ägarens policy är att ingen person från ledningen ska ingå som ledamot i styrelsen. Verkställande direktören har dock närvaro-, yttrande- och förslagsrätt vid styrelsens sammanträden, med undantag för fall då beslut avseende verkställande direktören kommer att fattas, samt en rätt att få en avvikande mening antecknad i styrelseprotokollet.

Tillsättning av styrelse

Finansdepartementets förslag till styrelse presenteras i kallelsen till årsstämman och på bolagets webbplats. I anslutning till att kallelsen har utfärdats kommer följande information att finnas på webbplatsen rörande förslag till nyval och omval av ledamöter:

- ålder samt huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet
- uppdrag i bolaget och andra väsentliga uppdrag
- om ledamoten är att anse som oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen
- vid omval, vilket år ledamoten invaldes i styrelsen
- övriga uppgifter som kan vara av betydelse vid bedömningen av den föreslagna ledamotens kompetens och oberoende.

Föreslagna person för inval i styrelsen ska såvitt möjligt närvara på årsstämman för att kunna presentera sig och svara på frågor från ägaren.

Krav på oberoende

Samtliga styrelseledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Styrelsens arbete

Styrelsens arbete följer en årlig ordning med föredragningspunkter och med särskilda teman, till exempel avgivande av årsredovisning och delårsrapporter samt godkännande av budget. Styrelsen beslutar även i frågor av principiell karaktär eller av stor ekonomisk betydelse såsom företagets övergripande strategi, omfattande struktur- och organisationsförändringar samt större investeringar. Styrelsens arbete regleras av den av styrelsen fastställda arbetsordningen med instruktioner avseende arbetsfördelning och ekonomisk rapportering som komplement till ABLs bestämmelser och Koden.

Verkställande direktören är ansvarig för att bereda informationsunderlag till styrelsen, vilka ska innehålla motiverade förslag till beslut. Verkställande direktören har möjlighet, där så befinns lämpligt, att delegera uppgiften som föredragande i enskilt ärende till annan person underställd verkställande direktören.

Som styrelsens sekreterare tjänstgör SJs chefsjurist, Magnus Westerlind. Nedan redogörs för centrala ärenden som har behandlats under 2010:

- SJs konkurrenssituation
- trafikavtal
- järnvägspolitiska frågor
- investeringar
- finansiering
- styrelsens internkontrollrapport
- fastställande av policier

- fastställande av externa finansiella rapporter
- vinstdelningssystem för medarbetarna avseende 2010.

Styrelsens sammanträdesfrekvens är utöver det konstituerande mötet normalt fem möten. Under räkenskapsåret har styrelsen haft nio protokollförda sammanträden. På styrelsemötet den 14 juni deltog även SJs ledningsgrupp och diskussion kring olika strategifrågor fördes.

Styrelseledamöternas närvaro framgår av nedanstående tabell:

Styrelseledamot	Närvarofrekvens
Ordförande, Ulf Adelson	9/9
Ledamot, Björn Mikkelsen	9/9
Ledamot, Monica Caneman	2/9
Ledamot, Ingela Tuvegran	9/9
Ledamot, Eivor Andersson	9/9
Ledamot, Lars-Olof Gustavsson	9/9
Ledamot, Elisabet Salander Björklund	8/9
Ledamot Caroline Sundewall	7/9

Monica Caneman har avgått från styrelsen under året. Caroline Sundewall har inträtt i styrelsen under året.

Utvärdering av styrelse och verkställande direktör

Styrelsens ordförande ansvarar för att styrelsens arbete årligen utvärderas. Utvärderingen, som utförts av en extern konsult, innebär att styrelsen som grupp såväl som individuellt utvärderats. Finansdepartementet informeras om utvärderingens resultat.

Resultatet från utvärderingen 2010 visade att styrelsearbetet alltjämt karaktäriseras av mycket hög nivå avseende formalia och uppföljning av bolagets verksamhet. Det bedöms att bolaget mycket väl lever upp till de krav som gäller för bolag noterade på börsen. Informationen till styrelsen inför och under möten håller fortsatt mycket hög kvalitet. Beslutsunderlagen upplevs av styrelsen vara väl underbyggda och balanserade.

Utvärderingen syftar till att löpande effektivisera styrelsearbetet och att användas som underlag i arbetet med att utse nya ledamöter.

Ersättning till styrelse

Styrelseledamöter uppbär ersättning för den arbetsinsats och för fullgörandet av det ansvar som uppdraget innebär. Ordförandens och övriga styrelseledamöters arvoden bestäms av årsstämman. Även arvoden till styrelseledamöter som arbetar i särskilt inrättade utskott under styrelsen, bestäms av årsstämman.

Inför beslut på årsstämman om styrelsens arvoden genomförs en analys av arvodena i andra jämförbara företag, eftersom arvoden ska vara konkurrenskraftiga, men inte marknadsledande.

STYRELSENS ARBETE I UTSKOTT

Revisionsutskott

Styrelsen har inrättat ett revisionsutskott med uppgift att bland annat svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra företagets finansiella rapportering. I denna uppgift ingår exempelvis att säkerställa att tillämpliga lagar och redovisningsrekommendationer följs. Därutöver behandlas hållbarhetsfrågor i utskottet. Revisionsutskottet har bestått av tre styrelseledamöter, ordförande Ulf Adelson, Björn Mikkelsen och Caroline Sundewall. Monica Caneman har avgått från utskottet under året.

Därutöver deltar ekonomidirektören och chefen för internrevisionen samt de externa revisorerna i utskottets sammanträden.

Revisionsutskottet är ett i förhållande till styrelsen beredande organ, vars förslag alltid underställs styrelsen.

Ledamöternas närvaro framgår av följande tabell:

Styrelseledamot	Närvarofrekvens
Ordförande, Ulf Adelson	5/5
Ledamot, Björn Mikkelsen	5/5
Ledamot, Monica Caneman	1/5
Ledamot, Caroline Sundewall	3/5

Monica Caneman har avgått från utskottet under året. Caroline Sundewall har inträtt i utskottet under året.

Ersättningsutskott

Inom SJ finns ett ersättningsutskott vars uppgift är att föreslå lön och övriga ersättningar till verkställande direktören samt principer för lön och övriga ersättningar till ledande befattningshavare inom SJ-koncernen.

Ersättningsutskottet har bestått av tre styrelseledamöter, ordförande Ulf Adelson, Björn Mikkelsen och Lars-Olof Gustavsson.

Ersättningsutskottet är ett i förhållande till styrelsen beredande organ, vars förslag alltid underställs styrelsen.

Ledamöternas närvaro framgår av nedanstående tabell:

Styrelseledamot	Närvarofrekvens
Ordförande, Ulf Adelson	1/1
Ledamot, Björn Mikkelsen	1/1
Ledamot, Lars-Olof Gustavsson	1/1

Verkställande direktören och ledningsgruppen

SJs verkställande direktör, tillika koncernchef, sköter den löpande förvaltningen i enlighet med ABL och styrelsens anvisningar.

Utöver verkställande direktören består ledningsgruppen av nio medlemmar, vilka utses av verkställande direktören efter samråd med styrelsen. I SJs ledningsgrupp ingår Jan Forsberg, verkställande direktör, Jan Olson, direktör Affärsutveckling, Britta Dalunde, ekonomidirektör, Lars Svensson, direktör Trafiksäkerhet, Elisabeth Lindgren, kommunikationsdirektör, Håkan Ahl, direktör Trafik och Service, Nina Hornewall, försäljningsdirektör, Claes Broström, fordonsdirektör och Peter

Blomqvist, personaldirektör.

Ledningsgruppens möten leds av verkställande direktören, som fattar beslut avseende SJ AB och koncernen i samråd med ledningsgruppen.